

[Hvidberg.]

fordi de er honorarlønnede, intet som helst faaet, og under de forskellige Dyrtidsordninger har de hele Tiden maattet nøjes med Halvdelen af de Tillæg, Tjenestemændene fik. Nu skal jeg selvfølgelig være den første til at indrømme, at der er megen Forskel paa de forskellige Lektorers Situation ved vore Universiteter, men for de Lektorer, som ikke har andet Erhverv ved Siden af Lektorgerningen, er Situationen efterhaanden blevet ganske uholdbar. I det filosofiske Fakultet ved Københavns Universitet er Forholdene særlig daarlige. Af Indehaverne af Lektorstillinger er enkelte her henvist til helt at leve af Lektorhonoraret, 3 600 Kr. plus Dyrtidstillæg. Da Universitetslektorer for langt den største Dels Vedkommende varetager en videnskabelig og fuldt selvstændig Undervisning, til hvis videnskabelige Lødlighed der ikke stilles ringere Krav end til Professorernes, er det en Nødvendighed, at de faar saadanne økonomiske Kaar, at de i langt højere Grad, end det nu er Tilfældet, kan frigøre sig til at arbejde for deres Videnskab. Det maa føles som en Uretfærdighed, at de endnu ikke saa længe efter, at de faste Tjenestemænd har faaet deres Forhold forbedret, har faaet nogen som helst rimelig Kompensation for Prisstigningen. Alt imedens man arbejder paa en Nyordning af deres Honorarer med tilbørlig Hensyntagen til deres Betydning for Universitetet, bør man skaffe dem et Ekstratillæg saa hurtigt som overhovedet muligt for at lette dem deres i alt Fald for nogles Vedkommende overordentlig vanskelige Situation.

Jeg skal endnu henpege paa et Forhold, som Københavns Universitets fungerende Rektor, Professor H. M. Hansen, netop for nylig har gjort opmærksom paa. Vi oplever for Tiden det sørgelige, at vi ikke kan præstere det fornødne Antal Meteorologer til, at vi paa dette Omraade kan realisere vor Suverænitæt over Grønland. Dette skyldes først og fremmest de elendige Løn- og Avancementsforhold inden for Meteorologien. En saa lille Etat kan ikke klare sig med Tjenestemandenslove stive Avancementsmuligheder, siger Professor H. M. Hansen. Men det samme gælder i Virkeligheden Geologerne. Universiteterne vil ikke være i Stand til at uddanne det Antal, der skal bruges til Grønland, saadan som Forholdene nu er.

Jeg skal slutte dette Stykke af min Tale med at anføre nogle Bemærkninger, der for nogle Dage siden er fremsat af

den bekendte Fysiker, Prorektor ved Københavns Universitet, Professor H. M. Hansen. Han siger saaledes:

„Hvis det ikke lykkes at overbevise Regering og Lovgivningsmagt om Nødvendigheden af at opfylde de væsentligste af vore Krav, vil dansk Videnskab sygne hen. Andre Kulturlande, England, U. S. A., Rusland, Sverige og mange flere forøger efter Krigen deres Statsstøtte til videnskabelig Forskning i overordentlig Grad i fuld Erkendelse af, at dette er nødvendigt. Det er det for de humanistiske Fags Vedkommende, fordi høj aandelig Kultur er en afgørende Faktor til Sikring af Demokratiet, og det er det ogsaa for de naturvidenskabelige Fags Vedkommende, fordi disse er Grundvidenskaberne for Teknik og Landbrug og saaledes Grundlaget for den materielle Kultur og for Erhvervslivet.“

Saa vidt altsaa Professor H. M. Hansen, hvis alvorlige Udtalelse jeg her med Eftertryk henviser til. Men i Virkeligheden er vi siden sidste Finanslovdebat ikke kommet et Skridt videre i hele denne Sag. Ved Lønningskommissionen er de unge Videnskabsmænds Forhold relativt blevet en Ubetydelighed bedre end før, men Bedringen er ganske utilstrækkelig til at sikre den rigtige Tilgang, og Professorstillingen er heller ikke tillokkende mere for de rigtige Folk, da den er blevet placeret relativt væsentlig ringere end før.

Jeg vilde saa efter saaledes at have talt om Videnskaben og dens Stilling paa disse Omraader gerne have Lov til ganske kort at omtale et andet Forhold fra en anden Del af det danske Kulturliv. Mange vil endnu erindre, at i Begyndelsen af dette Aar var der megen Tale om, at Danmark stod blegt i Udlandets Omdømme, og at vi — det tales der altsaa om fra mange Sider — burde gøre noget mere for at placere os tydeligere i det store Udland. Der er et Omraade af dansk Kulturliv, man i den Henseende maaske kunde pege paa, og det er Musiklivet. Jeg vil gerne spørge den højtærede Undervisningsminister, om det ikke er muligt at lade Statsradiofonien, som det er Tilfældet med andre Lande, optage Grammofonplader med dansk Musik med det Formaal at anbringe disse i de fremmede Landes Radioer, som Udveksling med de Plader, Statsradiofonien modtager fra disse Lande. Dette er den letteste Form for kulturel Propaganda. Bøger skal oversættes, Malerier skal transporteres, men Musik kan gaa direkte i Radioen ud over hele Verden. Det er